

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики

До законопроекту за реєстр. № 4546 від 24.12.2020 р.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 27 січня 2021 року (протокол № 75) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів виведення банків з ринку та задоволення вимог кредиторів цих банків» (реєстр. № 4546 від 24.12.2020 року), внесений народними депутатами України Гетманцевим Д.О., Аллахвердієвою І.В. та Кінзбурською В.О.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що його метою є ефективне проведення заходів щодо виведення банку з ринку, шляхом удосконалення механізмів збереження активів банку, запобігання втрати майна банку, задоволення якомога більшої кількості кредиторів банків, що виводяться з ринку.

Законопроектом пропонується, зокрема:

визначити правові підстави для відшкодування шкоди (збитків) особою, якою заподіяно шкоду банку та кредиторам банку, а також особою, яка внаслідок таких дій отримала майнову вигоду;

врегулювати питання роботи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) із забезпеченими кредиторами, банків, які виводяться з ринку;

удосконалити механізм правового захисту працівників Фонду та членів його адміністративної ради;

врегулювати питання подання цивільного позову в інтересах кредиторів неплатоспроможного банку, положення щодо набуття Фондом статусу позивача у справі в інтересах кредиторів неплатоспроможного банку у господарському процесі;

запровадити положення, що дозволить Фонду ініціювати цивільні, адміністративні, кримінальні чи арбітражні провадження про стягнення шкоди (збитків), заподіяної банку внаслідок націоналізації, експропріації майна, реквізиції, руйнування, шкоди або знецінення майна банку внаслідок воєнних дій, збройних конфліктів, громадських заворушень.

Поряд з тим, законопроектом передбачається звільнити від:

сплати судового збору – Фонд за подання позовів, предметом яких є стягнення шкоди (збитків) та відшкодування понесених витрат, пов'язаних із здійсненням тимчасової адміністрації або ліквідації банків в порядку, визначеному Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;

справляння адміністративного збору за державну реєстрацію та від плати за надання відомостей з Єдиного державного реєстру через портал електронних сервісів – Фонд та неплатоспроможний банк або банк, щодо якого було прийнято рішення про ліквідацію з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», що виводиться з ринку або ліквідується Фондом;

сплати державного мита – Фонд та банк, щодо якого Фондом здійснюється тимчасова адміністрація або ліквідація.

Слід звернути увагу, що відповідно до норм Бюджетного кодексу України:

судовий збір зараховується до спеціального фонду державного бюджету і спрямовується на забезпечення здійснення судочинства та функціонування органів судової влади */пункт 5 частини третьої статті 29 і пункт 5 частини четвертої статті 30/*;

адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань належить до доходів загального фонду державного чи місцевих бюджетів залежно від органу, який здійснює відповідну реєстрацію */пункт 25-1 частини другої статті 29, пункт 36-2 частини першої статті 64 та пункт 10 частини першої статті 64-1/*;

державне мито належить до доходів загального фонду бюджетів місцевого самоврядування */пункт 15 частини першої статті 64/*.

Отже, реалізація таких положень законопроекту призведе до зменшення доходів відповідних бюджетів від судового збору, адміністративного збору за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, державного мита.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначає, що положення законопроекту, яким пропонується звільнити від сплати судового збору Фонд за подання позовів, предметом яких є стягнення шкоди (збитків) та відшкодування понесених витрат, пов'язаних із здійсненням тимчасової адміністрації або ліквідації, призведе до зменшення надходжень до спеціального фонду державного бюджету, що може призвести до недофінансування судової системи. Водночас, Мінфін зауважує, що звільнення від сплати судового збору окремих категорій може призвести до зловживань своїми процесуальними правами шляхом безпідставних звернень до судів, зокрема у справах, які можуть бути вирішені без втручання суду, та безвідповідального оскарження судових рішень з огляду на безкоштовність таких звернень, а також матиме дискримінаційний характер щодо інших органів і може мати ознаки надання таким органам певних процесуальних переваг перед іншими учасниками судового процесу, які сплачують судовий збір на загальних підставах, чим

порушуватиметься принцип рівності учасників судового процесу, встановлений статтею 129 Конституції України.

До законопроекту не надано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, що не відповідає вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України.

За підсумками розгляду зазначеного законопроекту (реєстр. № 4546) прийнято рішення: законопроект матиме вплив на показники бюджету (може призвести до зменшення доходів спеціального фонду державного бюджету від судового збору і відповідно недоотримання коштів на функціонування судової влади та зменшення доходів загального фонду державного чи місцевих бюджетів від адміністративного збору за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, державного мита). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він може вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Голова Комітету

Ю.Ю. Арістов

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00

Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/3-2021/22993 від 28.01.2021

363711